

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Osmanlı Külliye ve Camilerinde Tasarım Kriterleri	İMS281	4	2 + 1	4,0	Seçmeli
Birim Bölüm	İç Mekan Tasarımı - Ön Lisans ()				
Amaç	Bu ders kapsamında Anadolu'da gelişen Türk-İslam mimarlık kültürü incelenecektir. Derste, 11. yüzyılda Türklerin Anadolu'yu iskânıyla başlayan ve 19. yüzyılda geç Osmanlı dönemine uzanan zaman diliminde gelişen, dönüşen ve değişen yapı çevrenin biçimlenmesini tanıtmak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, Anadolu Türk-İslam mimarisine ait yapı türleri ve tasarım ilkeleri, başka bir deyişle bu yapıların mekânsal örgütlenmeleri, plan şemaları, kütle biçimlenmeleri, cephe kompozisyonları, strüktürel sistemleri ve malzeme kullanımı gibi mimari özellikleri ve bunların zaman içinde gelişim ve değişim süreci irdelenecektir. Ders sonunda öğrencilerin Anadolu'da Türk-İslam mimarlık kültürünü, bu coğrafyadaki Türk-İslam mimarlığının gelişim ve dönüşüm sürecini ve dönemsel değişimleri değerlendirip, ayırt edebilecek ve karşılaştırabilecek düzeye gelmeleri beklenmektedir.				
Ders İçeriği	Külliye kavramı; Külliye yapı oluşturan elemanlar, Külliye'nin kuruluş düzeni, Osmanlı Külliyelerinin evrimi, Sinan Devri külliyelerinden örnekler. Camiler; Mekanı oluşturan elemanlar, camilerde mekan kurgusunun gelişimi ve farklı mekan kurgularına göre örneklerin incelenmesi.				
Ders Kaynakları	Altun A. (1988), Ortaçağ Anadolu Türk Mimarisinin Anahatları için Bir Özet, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları., Cantay G. (2002), Osmanlı Külliyelerinin Kuruluşu, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları., Goodwin G. (1993), Sinan: Ottoman Architecture and its Values Today, London: Saqi Books., Kuban D. (2007), Osmanlı Mimarisi, İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi Yayınları., Necipoğlu G. (2005), The Age of Sinan, Architectural Culture in the Ottoman Empire, London: Reaktion Books Ltd., Yeomans R. (2000), The Story of Islamic Architecture, New York: New York University Press.				

Hafta	Konu
1	Ders tanıtımı ve Anadolu'da Türk-İslam mimarisi üzerine kısa bir başlangıç tartışması
2	Türk-İslam Hakimiyeti Öncesi Anadolu: Bizans Mimarlığı
3	İslam Mimarisine Genel Bir Bakış ve Anadolu'yu İskandan Önce Türk-İslam Mimarlığı
4	Anadolu Selçuklu Mimarlığı I: Birinci Beylikler Dönemi, Selçuklu Kentleri, Dini Mimarinin Gelişimi
5	Anadolu Selçuklu Mimarlığı II: Din Dışı Mimarinin Gelişimi; Medreseler, Kümbetler, Hamamlar, ve Saray Yapıları
6	Beylikler Dönemi Mimarlığı
7	Erken Osmanlı Dönemi Mimarlığı: İznik'ten ve Bursa'da İlk Külliyeler
8	Ara Sınav
9	Klasik Osmanlı Dönemi Mimarlığı I: Edirne ve İlk İstanbul Külliyesi
10	Klasik Dönem Osmanlı Mimarlığı II: Mimar Sinan
11	18. yy. Osmanlı Mimarlığı: Batılılaşmanın İlk Evreleri, Kentsel ve Mimari Dönüşümler, Yeni Yapı Tiplerinin Ortaya Çıkışı
12	19. yy. Osmanlı Mimarlığı I: Batılılaşmayla Değişen Kent ve Mimarlık Kültürü
13	19. yy. Osmanlı Mimarlığı II: Külliye ve Sultan Camilerinin Değişimi, 19. yy. Sarayları
14	Dönem ödevi

Program Çıktıları

- Alanı ile ilgili uygulamalar için ölçü alır ve teknik çizimleri yapar.
- Mekana ve insan ölçülerine uygun mobilya tasarlayabilir.
- Özgün ürünler oluşturabilir.
- Temel bilgisayar kullanımı bilgisinden başka, mesleğin gerektirdiği yazılımları kullanır.
- Yeterli seviyede genel kültüre sahip olmak. (anadil, yabancı dil, tarih vb)
- Takım çalışması yapabilmek, çok disiplinli alanlarda bir takım halinde etkin çalışabilmek, iletişim kurabilmek ve sorumluluk alabilmek yetkinliği kazanır.
- Tasarım ile ilgili çalışmalarda öngörülme durumlarla ilgili sorunları belirleme ve çözüm arama yeteneğini kazandığını gösterir.
- Alanı ile ilgili konularda, sosyal sorumluluk, etik değerler ve sosyal güvenlik hakları bilgisi ve bilincine sahip olur.
- Toplanan veriyi analiz edebilme, farklı bilgi ve düşünceleri sentezleyebilme, elde edilen sonuçları yorumlayabilme becerisi ve bunları iç mimari tasarım süreci içinde kullanabilme becerisi kazanır.
- Türkçe sözlü ve yazılı etkin iletişim kurabilme yetkinliği kazanır.
- Alanı ile ilgili konularda, iş güvenliği, işçi sağlığı ve çevre koruma bilgisi ve bilincine sahip olabilir.
- Alanı ile ilgili konularda geleceğe yönelik projeksiyonlara açıktır.
- İç Mimarlık alanının gerektirdiği konularda bilim ve teknolojiye ilişkin gelişmeleri izleme ve bu gelişmeler doğrultusunda kendisini sürekli yenileme becerisi kazanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13
Anadolu'da Türk-İslam mimarisine ait yapıları biçimleri, yapım tekniklerini ve malzemeleri bağlamsal bir yaklaşımla tanımlayabilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anadolu'da Türk-İslam mimarisine ait anıtların, eserlerin mimari özelliklerini tanımlayabilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anadolu'daki Türk-İslam mimari eserlerinin mekânsal çözümlerini sözel ve görsel ortamlarda yapabilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anadolu'da farklı dönemlere ait Türk-İslam mimari ve sanatsal üretimleri ayırt edebilir ve karşılaştırabilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türk-İslam mimarlık tarihine dair güncel tartışmalar, yaklaşımlar ve çalışmaların farkındadır ve takip eder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mimarlık üzerine düşünme, okuma ve yazma becerisi geliştirir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/339578>